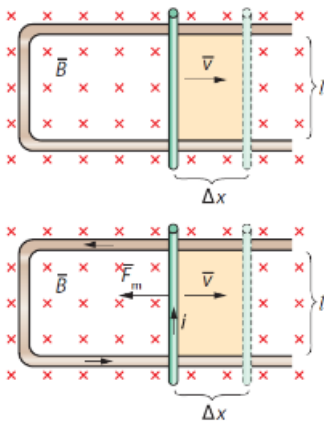

Luku 11 Induktiolaki

ulkoinen kenttä $\vec{B} = \text{vakio}$

$l = \text{johtimen pituus}$

$\vec{v} \perp \vec{B}$ ja $\vec{l} \perp \vec{B}$

$v = \text{vakio}$

- suoraan johtimeen indusoituva jännite $e = lvB$

- ajassa Δt johdin liikkuu matkan $\Delta x = v\Delta t$

- silmukan pinta-alan muutos $\Delta A = l\Delta x = lv\Delta t$

magneettivuon muutos $\Delta\Phi = B\Delta A = Blv \cdot \Delta t = e \cdot \Delta t$

magneettivuon muutos aiheuttaa induktiojännitteen $e = \frac{\Delta\Phi}{\Delta t}$

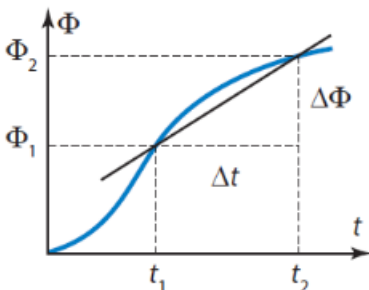
- Lenzin lain mukaan sähkövirran suunta on sellainen, että se pyrkii vastustamaan muutosta

- magneettinen voima F_m vastustaa johtimen liikettä

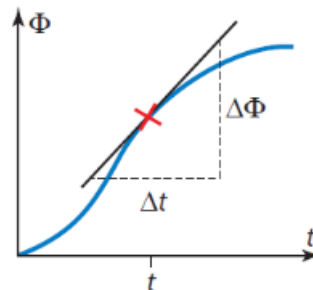
Induktiolaki

Kun magneettivuo johdinsilmukan läpi muuttuu, silmukkaan indusoi-
tuu keskimääräinen induktiojännite (lähdejännite)

$e_k = -\frac{\Delta\Phi}{\Delta t}$, jossa $\Delta\Phi$ on magneettivuon muutos ja Δt vuon muutok-
seen kulunut aika.

Keskimääräinen indusoitunut jännite
saadaan sekantin kulmakertoimena.

Hetkellinen indusoitunut jännite
saadaan tangentin kulma-
kertoimena.

Yleinen induktiolaki eli Faradayn laki

Faradayn induktiolaki

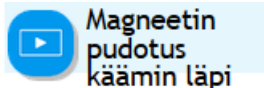
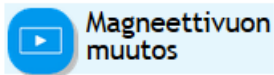
Hetkellinen induktiojännite on $e = -\frac{d\Phi}{dt}$, kun $\frac{d\Phi}{dt}$ on magneettivuon muutosnopeus eli derivaatta ajan suhteen.

Käämille jossa on N kierrosta

$$e = -N \frac{\Delta\Phi}{\Delta t}$$

$$e = -N \frac{d\Phi}{dt}$$

- esim 1
- esim 2, esim 3
- esim 4 , α = kiertymäkulma kenttäviivojen normaalitasosta
- s 108 kuvasarja

- tehtäviä 11-1, 11-3, 11-5, 11-6, 11-9, 11-11,